

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.10.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Sivas'ın Zara ilçesine bağlı Dipsizgöl Köyü ve çevresinde planlanan maden projeleri son günlerde yerel halkın, sivil toplum kuruluşlarının ve çevre platformlarının ciddi tepkilerine neden olmuş ve kamuoyunda “Zara'nın köyleri zar ağlıyor” başlığıyla yankı uyandırmıştır. Özellikle barit madeni projesine dair kamuoyuna yansıyan haberlerde, projenin Çevirmehan Mahallesi'ne yalnızca 636 metre mesafede yer aldığı ve bu alanın yalnızca 19,14 hektarlık kısmının projeye konu edilerek “Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinden muaf tutulmaya çalışıldığı” yönünde iddialar yer almaktadır.

Bölgedeki vatandaşlar, maden sahasının çevresinde geçimini hayvancılık ve tarımla sağlayan köyler, içme suyu kaynakları, yaban hayatı ve kutsal sayılan ziyaret alanları bulunduğunu belirtmektedir. Buna rağmen projeye yönelik verilen “ÇED gerekli değildir” kararının kamu yararına uygun olup olmadığı tartışma konusudur.

Öte yandan, madencilik faaliyetlerinin ruhsat sahası toplamda 150 hektarı bulmasına rağmen yalnızca 19 hektarlık alan için proje başvurusunda bulunulması; bu uygulamanın çevresel etkilerin göz ardı edilerek “parça parça ilerleme” stratejisiyle ÇED sürecinden kaçınma yöntemi olarak kullanılabileceği değerlendirmelerini beraberinde getirmektedir. Bu durum ÇED Yönetmeliği'nin amacına ve çevre hakkına aykırı bir uygulama olarak görülmektedir.

Dipsizgöl civarındaki bu faaliyet yalnızca Zara halkını değil, Kızılırmak Havzası gibi kritik ekosistemlerin bütünlüğünü, iklim krizine karşı kırılganlığı artıran gelişmeleri ve yerel halkın anayasal yaşam hakkını tehdit edebilecek boyuttadır.

35838

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Kazdağları, İliç ve Bayramiç örneklerinden bilindiği üzere madencilik projeleri çoğu zaman önce küçük kapasiteli gösterilip, ardından kapasite artışı ve saha genişletmesi yöntemleriyle “maden kasabası” dönüşümüne yol açabilmektedir. Zara halkı benzer bir kaderle karşı karşıya kalmamak adına çok ciddi endişeler taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Dipsizgöl / Zara bölgesinde planlanan maden projesi için Bakanlığınızca verilen “ÇED gerekli değildir” kararının gerekçesi nedir? Bu karar hangi bilimsel verilere, haritalara, mesafe kriterlerine ve çevresel etkiler değerlendirmesine dayanmaktadır?
2. Proje kapsamında ruhsat sahasının toplam alanı kaç hektardır? Buna karşın projeye konu edilen alanın yalnızca 19,14 hektarla sınırlı tutulması, “ÇED sürecinden muaf kalmak” amacıyla bir parçalara bölme stratejisi midir?
3. Proje sahasının yerleşim alanlarına, içme suyu kaynaklarına, tarım arazilerine ve kutsal ziyaret yerlerine uzaklığı ne kadardır? Bu mesafeler ÇED mevzuatına göre yeterli koruma mesafeleri içinde midir?
4. Projenin çevredeki yer altı sularına, yüzeysel su kaynaklarına ve sulama altyapılarına etkisine ilişkin hidrojeolojik bir modelleme çalışması yapılmış mıdır?
5. Söz konusu bölgede mevcut su kaynaklarının kullanım hakları, sulama izinleri ve kuyular ile maden faaliyeti arasında bir çakışma olup olmadığı değerlendirilmiş midir?
6. Projenin bitkisel ve hayvansal üretim üzerindeki etkilerine dair İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’nün görüşü alınmış mıdır? Alındıysa bu görüş kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
7. Bilirkişi raporlarında belirtilen “taahhütler yerine getirilirse olumsuzluk yaşanmaz” yönündeki ifadeler bağlayıcı mıdır? Bu taahhütlerin denetimi, belgelendirilmesi ve yaptırımını hangi kurumlar tarafından ve nasıl yürütülecektir?
8. Proje süreci boyunca halkın katılımı, itiraz hakkı, bilgilendirme toplantıları, görüş alma süreçleri yürütülmüş müdür? Yürütüldüyse, hangi köylerde, hangi tarihlerde, kaç kişinin katılımıyla gerçekleşmiştir?

35838

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

9. Bölgede daha önce “ÇED gerekli değildir” kararı verilen projelerin iptal edildiği yargı kararları bulunmakta mıdır? Varsa Bakanlığınızın bu kararlar doğrultusundaki uygulamaları nelerdir?
10. Projenin, Zara’yı ve çevre köyleri İliç örneğine benzer şekilde bir maden kasabasına dönüştüreceği yönündeki eleştiriler hakkında Bakanlığınız nasıl bir değerlendirme yapmaktadır? Bu riskleri önleyecek somut planlamalar yapılmakta mıdır?
11. Bakanlığınız, bu proje için yerel kalkınma modelleri, çevre duyarlı istihdam yaratma politikaları veya alternatif ekonomik çözüm önerileri geliştirmeyi düşünmekte midir?